

Ramlösa Friskola AB

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter bastillsyn i Ramlösa friskola
belägen i Helsingborg kommun

Tillsyn i Ramlösa friskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Ramlösa Friskola AB (556462-9722) under våren 2015. Ramlösa friskola besöktes av Skolinspektionen den 27 januari 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Då skolan inte tidigare läsår bedrivit verksamhet i årskurs 6 saknas statistik för skolan i Skolverkets databas.

Enligt skolans uppgifter bedöms 100 procent av eleverna i årskurs 3 nå kunskapskraven som minst ska uppnås i matematik och i de natur- och samhällsorienterande ämnena och 95 procent av eleverna i ämnet svenska, vårterminen 2014. Skolans sammanställning av betygen för elever i årskurs 6, höstterminen 2014 visar att 100 procent av eleverna når kunskapskraven som minst ska uppnås i samtliga ämnen, förutom i engelska och matematik där 95 respektive 80 procent av eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 5 som genomfördes hösten 2014 visar att eleverna är trygga och att de trivs på skolan. Detta visar även Helsingborgs kommuns attitydundersökning som genomfördes våren 2014.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist	
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist	
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist	
Ytterligare brister	Föreläggande	2015-08-10

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Sammanfattande bedömning

Det finns inget i tillsynen som visar annat än att verksamheten vid Ramlösa friskola i huvudsak utgår från de nationella målen och att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Huvudmannen och rektorn har en tydlig styrning och ledning av verksamheten som varje år identifierar de utvecklingsområden som finns och utifrån dessa vidtar åtgärder som leder till utveckling. Huvudmannen organiserar dock inte utbildningen så att lärare i sådan hög utsträckning som möjligt undervisar i de ämnen de har utbildning för. Detta behöver huvudmannen åtgärda.

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionens tillsyn tar sin utgångspunkt från olika bedömningsområden. Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa bedömningsområden. I tillsynen har det dock framkommit brist i annat område än de som normalt ingår i tillsynen.

Ytterligare brister

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ramlösa Friskola AB att senast den 10 augusti 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beskrivning av brister

Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för all den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.

Författningar

2 kap. 13 och 17-18 §§ skollagen samt 33 § införandelagen

Åtgärder

Rektorn ska organisera undervisningen så att lärarna i möjligaste mån undervisar i de ämnen och årskurser de har utbildning för att undervisa i.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

Vid Ramlösa friskola har 92 procent av lärarna lärarlegitimation. Rektorns förteckning över all undervisande personal visar att det är 38 procent av lärarna som saknar behörighet att undervisa i samtliga av de ämnen och/eller årskurser som de undervisar i. Förteckningen visar vidare att det vid

---

skolenheten finns lärare som är behöriga att undervisa i dessa ämnen. Enligt lärarna är anledningen till att många lärare undervisar i ämnen de inte har utbildning för att lärarna vill behålla en så kallad klasslärarorganisation som grund för att skapa trygghet för de yngre eleverna. I de senare åren uppger lärarna att de sedan mer vill ha en ämneslärarorganisation för att förbereda för högstadiet. Lärarna poängterar dock att de inte vill skapa en organisation utifrån ämnesbehörighet fullt ut, eftersom de anser att det blir bättre för eleverna om man undervisar klassen i fler ämnen. Rektorn håller med lärarna om att det inte alltid är det bästa för eleverna att gå ifrån klasslärarsystemet och att de därför är överens om att klasslärarsystem för åk 1-3 och klasslärarsystem med viss flexibilitet för åk 4-6 är det bästa. Rektorn avser fortsätta dialogen kring att behörigheten måste styra men uttrycker en förhoppning om att klasslärarsystemet kommer att fungera ändå eftersom flera av lärarna får utökad behörighet genom erfarenhetsbehörighet och studier på lärarlyftet.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen har att ta ställning till huruvida huvudmannen följer huvudregeln att endast den som har legitimation som lärare och är behörig att för viss undervisning bedriver denna undervisning. Tillsynen visar att en relativt hög andel lärare vid Ramlösa friskola AB innevarande läsår inte är behöriga för den undervisning de bedriver. Av skollagen framgår att undantag från huvudregeln får göras i de fall det inom huvudmannens organisation inte finns någon behörig lärare att tillgå. Det framgår vidare av skollagen att undantag från huvudregeln får göras om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Av förarbetena (2009/10:165, s. 267 f och 651 f) framgår att dessa undantag kan ske om det finns organisatoriska skäl, exempelvis hastiga omsvängningar i elevunderlag eller elever i behov av särskilt stöd, som gör att all undervisning inte kan bedrivas av lärare med rätt utbildning eller att den lärare som finns att tillgå av olika anledningar bedöms som direkt olämplig med hänsyn till eleverna.

Tillsynen vid Ramlösa friskola visar att det på skolan och således även inom huvudmannens organisation finns lärare med behörighet för undervisning i samtliga ämnen. Skolinspektionens konstaterar vidare utifrån hur lärare och rektor resonerar att skolans sätt att organisera undervisningen inte är en konsekvens av några hastiga omsvängningar eller utifrån att någon specifik lärare inte skulle vara lämplig. Att skolan anser att det sätt de har organiserat verksamheten på är bättre för eleverna utgör heller inte ett särskilt skäl i lagens mening för att göra undantag från huvudregeln. De undantag från huvud-

regeln att använda lärare som är behöriga för den undervisning de bedriver som medges i skollagen är därmed inte tillämpliga. Verksamheten är därför inte förenlig med författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn måste därmed säkerställa att lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för all den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.

Motivering till val av verktyg

Då Ramlösa friskola AB:s verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Ramlösa friskola AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bedömningsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet

sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa bedömningsområden.

Beslut

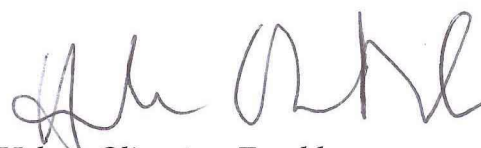
2015-03-19
8 (11)

Dnr 44-2014:8376

På Skolinspektionens vägnar

Lena Lindh
Beslutsfattare/utredare

Helena Olivestam Torold
Föredragande/undervisningsråd

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Ramlösa friskola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens

Bilaga 1

2015-03-19
10 (11)

Dnr 44 - 2014:8376

arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Ramlösa friskola

Ramlösa friskola är en fristående grundskola i Helsingborgs kommun med Ramlösa friskola AB som huvudman. Huvudmannen bedriver verksamhet i förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6 samt fritidshem. Huvudmannen bedriver även fristående förskola. Detta beslut avser verksamheten i förskoleklassen och grundskolan. Skolan leds av en rektor, som även ingår i huvudmannens styrelse. Lärarna är organiserade i ett arbetslag. Läsåret 2014/2015 går det 152 elever i skolan, varav 22 i förskoleklassen. Huvudmannen har som ambition att driva verksamhet till och med årskurs 6, men eftersom eleverna valt att gå vidare till andra skolor redan efter årskurs 5 har skolan inte bedrivit verksamhet i årskurs 6 under de senaste läsåren. Innevarande läsår bedrivs dock verksamhet även i årskurs 6.

På skolan finns två fritidshemsavdelningar med uppdelning på yngre och äldre barn. I fritidshemmen arbetar samma personal som eleverna träffar i skolan.